

odluka Veća Filozofskog fakulteta u Novom Sadu o ukidanju smera za klasične studije na Institutu za istoriju. Upravni odbor društva za antičke studije na svojoj sednici od 24. juna 1980. godine odlučio je da uputi dopis organima Fakulteta i prosvetno-naučnim institucijama SAP Vojvodine, kojim će se tražiti preispitivanje odluke Veća Filozofskog fakulteta u Novom Sadu o ukidanju smera za klasične studije. Taj dopis poslat je 24.IX. Veću i Savetu Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, SI Zajednici za nauku SAP Vojvodine, SI Zajednici za obrazovanje SAP Vojvodine, Pokrajinskom sekretarijatu za obrazovanje, nauku i kulturu i Vojvođanskoj akademiji nauka. Upravni odbor Društva za antičke studije Srbije odlučio je, na pomenutoj sednici, da o svemu obavesti Upravni odbor Saveza društava SFRJ. Upravni odbor Saveza društava dao je punu i jednoglasnu podršku inicijativi Upravnog odbora za antičke studije Srbije i odlučio da pruži svu pomoć u ostvarivanju ove akcije. U tom smislu rešeno je da se porazgovara sa predstavnicima Filozofskog fakulteta u Novom Sadu.

U Novom Sadu, 5.X.1980.

Zapisnik vodila

(prof. Ljiljana Crepajac)

Z A P I S N I K

sa zajedničkog sastanka predstavnika Saveza društava za antičke studije SFRJ i predstavnika Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, održanog 7. oktobra 1980. godine na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu

Prisutni: predstavnici Filozofskog fakulteta u Novom Sadu: dekan Fakulteta, prof. Dr Čedomir Popov, predsednik Saveta Fakulteta, prof. Dr Draginja Pervaz, šef Katedre za istoriju, prof. Dr Dušanka Dinić-Knežević, raniji dekan Fakulteta, prof. Dr Milorad Pavić, prof. Dr Bogdan Brukner i viši stručni saradnik Mr Darinka Zličić;

— predstavnici Saveza društava za antičke studije SFRJ: akademik Mihail Petruševski, Dr Branko Gavela, prof. Filozofskog fakulteta u Beogradu, Dr Milivoj Sironić, prof. Filozofskog fakulteta u Zagrebu, dopisni član Dr Petar Hr. Ilievski, prof. Filozofskog fakulteta u Skoplju, Kajetan Gantar, prof. Filozofskog fakulteta u Ljubljani, Dušica Petruševska, viši predavač Filozofskog fakulteta u Skoplju i Dr Ljiljana Crepajac, prof. Filozofskog fakulteta u Beogradu.

Dnevni red:

Razmatranje mogućnosti za osnivanje naučno-nastavne jedinice za klasične nauke na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu

Sastanak je otvorio dekan Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, prof. Dr Čedomir Popov, i najpre obavestio učesnike sastanka da je smer za klasične nauke figurirao u nastavnom planu Instituta za istoriju godinu dana i da je zatim ukinut pri reviziji smerova. SI Zajednica za usmereno obrazovanje tražila je radikalno sažimanje smerova, pa je većina članova Instituta za istoriju smatrala da je primarni zadatak tog Instituta da obrazuje stručnjake istoričare, a da bi smer za klasične nauke, čijeg su značaja za istraživanje istorije svi svesni, ovako koncipiran davao hibridne stručnjake. Zato prof. Č. Popov predlaže da se još tokom ovog dogovaranja pronađu najpodesniji organizacioni i institucionalni oblici za osnivanje jedinice za klasične nauke u širem smislu.

Prof. Dušanka Dinić-Knežević istakla je najpre značaj klasičnih nauka, a posebno latinskog jezika, za obrazovanje budućih istoričara i arhivista, naglašavajući da je broj časova latinskog jezika u nastavnim planovima nedovoljan, i dopunila je izlaganje dekana, prof. Čedomira Popova, objašnjavajući da je glavna inicijativa za redukovanje smerova došla spolja, od SI Zajednice za usmereno obrazovanje, a da su članovi Instituta za istoriju to sažimanje smerova pokušali da izvrše na najbezbolniji način, smatrajući pri tom da nastavni plan smera za klasične nauke, ovako koncipiran, ne daje stručnjaka u oblasti klasičnih nauka i da takav stručnjak ne bi mogao da se uključi u nastavu klasičnih jezika u srednjoj školi.

Prof. Branko Gavela istakao je još jednom značaj klasičnih nauka za obrazovanje stručnjaka u oblasti istorije, arheologije, istorije književnosti, istorije jezika, etnologije i mnogih drugih disciplina. On se založio za osnivanje naučno-nastavne jedinice za klasične nauke.

Prof. Dr Bogdan Brukner predložio je da se, u prvom redu zbog naučnih razloga, pristupi osnivanju jedne naučno-nastavne jedinice koja bi obuhvatila arheologiju i klasične nauke, a koja bi organizaciono bila vezana za Institut za istoriju. Zato predlaže da Upravni odbor Saveza društava za antičke studije SFRJ predloži pismeno Veću Filozofskog fakulteta u Novom Sadu osnivanje takve naučno-nastavne jedinice.

Prof. Dr Kajetan Gantar, govoreći o potrebi uvođenja ovakve naučno-nastavne jedinice, predložio je da se, u vezi sa predstojećim ujednačavanjem nastavnih planova na jugoslovenskim univerzitetima, sazove interfakultetska konferencija katedara (institutâ, odeljenjâ, odsekâ) za istoriju i da se, između ostalog, ujednači broj časova latinskog jezika, koji je na drugim fakultetima u našoj zemlji znatno veći nego u predloženom nastavnom planu grupe za istoriju u Novom Sadu (na Filozofskom fakultetu u Ljubljani na samostalnoj grupi „istorija“ taj broj npr. iznosi četiri semestra sa po šest časova nedeljno.

Akademik Mihail Petruševski govorio je o iskustvima Filozofskog fakulteta u Skoplju, koji je od samog osnivanja uveo grupu za klasičnu filologiju — kao kamen temeljac svakog Filozofskog fakulteta. Prof. Petruševski istakao je i ulogu ličnosti profesorâ i nastavnika koji ovu grupu zastupaju. Grupa za klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu u Skoplju održavala se i održala zbog krupnih naučnih potreba, iako nije uvek bilo studenata.

Prof. Dr Milivoj Sironić takođe smatra Katedru za klasične nauke neophodnim sastavnim delom svakog filozofskog fakulteta i ističe da je u Statut Filozofskog fakulteta u Zagrebu sada ušao i uslov pod kojim se mogu upisivati svršeni srednjoškolci: na Filozofski fakultet u Zagrebu mogu se upisivati oni srednjoškolci koji su u srednjoj školi slušali latinski jezik najmanje dve godine. Ukoliko u srednjoj školi nisu učili latinski jezik, dužni su da ga slušaju na Fakultetu dva semestra sa po šest časova nedeljno i da ga polažu. To je svakako veliki uspeh i veliko olakšanje za studije na svim grupama Filozofskog fakulteta.

Prof. Dr Petar Ilievski istakao je da nastavni plan smera za klasične nauke pri Institutu za istoriju, sa učenjem klasičnih jezika dva semestra sa po dva časa nedeljno ne može obrazovati klasičnog filologa, i dao je sugestiju da Filozofski fakultet u Novom Sadu zatraži zvanično planove Grupe za klasičnu filologiju sa drugih jugoslovenskih univerziteta.

Viši predavač Dušica Petruševska predložila je da se ovoj grupi na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu (u okviru Instituta za istoriju) dâ naziv Grupa za antičke studije, jer bi se grupa u tom slučaju mogla lakše proširivati (dodavanjem i drugih predmeta, kao epigrafika i sl.).

Prof. Ljiljana Crepajac je utvrdila da se publikovani plan bivšeg smera za klasične nauke veoma razlikuje, upravo u broju časova klasičnih jezika, od onog plana koji je ona zajedno sa prof. Ksenijom Maricki predložila.

Prof. Lj. Crepajac vratila se još jednom na spoljne i unutrašnje razloge ukidanja smera za klasične nauke i ukazala na raskorak koji postoji između zahtevâ za obrazovanje pravog naučnika i zahtevâ za obrazovanje stručnjaka, koje postavlja SI Zajednica za usmereno obrazovanje.

Prof. Lj. Crepajac složila se sa predlogom prof. Bogdana Bruknera sa se osnuje jedna zajednička naučno-nastavna jedinica za klasične nauke i arheologiju u okviru Instituta za istoriju i istakla da je prva organizaciona faza na svim evropskim univerzitetima upravo bila ono što Nemci nazivaju *Altertumswissenschaft* tj. nauka o antici, koja je obuhvatala klasičnu filologiju, arheologiju i istoriju starog veka. To bi, dakle, bilo jezgro iz kojeg bi se kasnije, sa kadrovskim i finansijskim mogućnostima, izdvojila ovakva naučno-nastavna jedinica.

Prof. Lj. Crepajac istakla je spremnost svih predstavnika republičkih društava za antičke studije da pomognu u koncipiranju planova i programa ovako zamišljene naučno-nastavne jedinice.

Prof. Dr Draginja Pervaz izrazila je mišljenje da klasična filologija organizaciono može da se veže i sa Institutom za strane jezike, budući da temelj ove discipline čine klasični jezici.

Mr Darinka Zličić istakla je da je od samog početka smatrala da ovako zamišljena grupa za klasične studije, kakva je bivšim planom predviđena, ne bi mogla obrazovati stručnjake u oblasti klasične filologije, i da treba osnovati samostalnu naučno-nastavnu jedinicu za klasične nauke u okviru Instituta za istoriju.

Dekan Filozofskog fakulteta, prof. Dr Čedomir Popov, objasnio je da prilikom osnivanja Filozofskog fakulteta u Novom Sadu nisu osnovane neke fundamentalne discipline i da sada sa njihovim osnivanjem ide sve teže. Međutim, za osnivanje jedne naučno-nastavne jedinice u kojoj bi bili ujedinjeni klasični filolozi, arheolozi i istoričari Starog veka, u onom smislu kako je to predložio prof. Bogdan Brukner, nema nikakvih prepreka, ni kadrovskih ni finansijskih, jer bi ta jedinica bila osnovana u okviru Instituta za istoriju gde su ti ljudi već organizaciono vezani i čiji je rad već finansiran preko tog Instituta. Naravno povoljna okolnost je ta što se ovakva jedinica može osnovati u roku od 2—3 meseca. Savez društava treba da pripremi predlog u tom smislu.

Svi učesnici sastanka složili su se sa ovim predlogom. Time je sastanak završen.

U Novom Sadu, 9. oktobra 1980. godine

Zapisnik vodila

(prof. Ljiljana Crepajac)